

GREGORIAANS ZINGEN

Gregoriaans is voor West-Europa de oudste nog bestaande cultuurmuziek met wortels in de vroege middeleeuwen en zelfs de oudheid. Het is **religieuze muziek**, geschreven in en voor kerken en kloosters. Maar sinds ongeveer een halve eeuw wordt het gregoriaans in de liturgie steeds meer verdrongen door gezangen in de volkstaal (in onze streken het Nederlands). Daardoor heeft deze muziekstijl zijn natuurlijke habitat grotendeels verloren.

Er bestaat een groeiende erfgoedgemeenschap die het gregoriaans wil **borgen** door het zelf te zingen en aan te leren. Dat kan in een liturgische context, maar net zo goed concertant.

Gregoriaans is **éénstemmige muziek** op een **Latijnse** (heel af en toe ook Griekse of Hebreeuwse) tekst. Het is modale muziek (zoals nogal wat oude volksmuziek) en kent geen metrum (zoals meerstemmige muziek of dansmuziek dat wel heeft). Geen metrum, maar wel ritme: de muziek versnelt of vertraagt om bepaalde woorden in de tekst meer nadruk te geven of om de modus duidelijker te laten klinken.

De zangers kunnen zowel in een hoog als laag register zingen (traditioneel spreken we over vrouwen-, mannen- of kinderstemmen), maar eigenlijk nooit samen (octaveren) - tenminste als je historisch correct wil uitvoeren. Je zingt in principe ook a capella (zonder begeleiding van muziekinstrumenten), maar ook daar kan je natuurlijk een uitzondering maken om een programma voor het publiek 'meer verteerbaar' te maken. Er zijn immers meerdere manieren om met dit erfgoed om te gaan.

Vroeger was gregoriaans zingen voornamelijk een zaak voor priesters of kloosterlingen, maar nu het daar niet meer gebeurt, ontstaat er een nieuwe, kleine maar wereldwijde gemeenschap die het overneemt. Een gregoriaans **koor** wordt vaak aangeduid met de Latijnse benaming 'schola gregoriana' of 'schola cantorum'.

Schola Gregoriana [Cantabo](#) is een mannenkoor dat zich expliciet tot doel heeft gesteld om gregoriaanse muziek op een laagdrempelige manier voor te stellen en door te geven aan elke muzikliefhebber, los van je geloofsovertuiging. Ze zoeken wel inspirerende plekken en nodigen het publiek graag uit op locaties waar je niet vanzelf komt.

Eén manier om de gregoriaanse 'getijdengebeden' te borgen, is het project [Ad Vesperas](#), dat een breed publiek uitnodigt om samen vespers te zingen.

*meer info over gregoriaans zingen: [Centrum Gregoriaans](#), [Gregoriaans Platform \(Nederland\)](#), [Internationaal Gregoriaans Festival van Watou](#)

Beeld: Cantabo zingt gregoriaans in de kathedraal van Reims. | © Leen Vermeiren

THEMA

Muziek en podiumkunsten

Feesten, rituelen en sociale gebruiken

TREFWOORD

#muziek #repertoire #stem en zang

#performancekunst #ritueel

#levensbeschouwelijk gebruik #religie